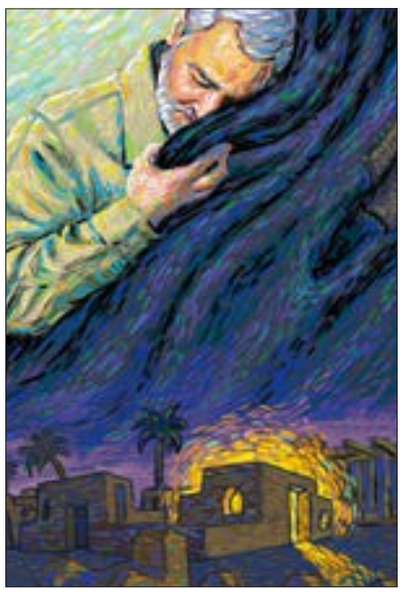
محمدرضا میری، گرافیست شناخته شده مشهدی از برگزاری دوره های تحلیلی پوستر انقلاب اسلامی می گوید

پوستر، رسانه‌ای برای ترویج گفتمان انقلاب اسلامی

چند نمونه از آثار محمدرضا میری

الهام ظریفیان

گفت وگوی روز

یکی از اتفاقات خوب سال گذشته در حوزه پوستر و گرافیک انقلاب اسلامی مشهد، برگزاری چند دوره خوانش و شرح کتاب «انفطار صورت (مقالات شهید سیدمرتضی آوینی درباره گرافیک انقلاب)» به همت حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی بود که با استقبال خوب علاقه مندان به مباحث گرافیک انقلاب، طراحان جوان گرافیک و پژوهشگران و علاقه مندان به تاریخ انقلاب و هنر انقلاب روبه رو شد. در این دوره ها محمدرضا میری، هنرمند شناخته شده مشهدی، به بررسی تاریخچه گرافیک ایران پیش و پس از انقلاب اسلامی پرداخت. این دوره ها امسال نیز قرار است با عنوان «تاریخ تحلیلی پوستر انقلاب اسلامی» ادامه پیداکند و چهارصد پوستر معروف تاریخ گرافیک ایران از نظر رویکرد محتوایی، نمادشناسی، خاستگاه و تأثیرات اجتماعی و تکنیک های اجرایی بررسی شود. به همین بهانه با محمدرضا میری گفت وگوی کوتاهی ترتیب دادیم و از وی درباره چندوچون برگزاری این دوره ها و شرایط امروز پوستر و گرافیک انقلاب اسلامی پرسیدیم.

شما پیش از این نیز دوره تحلیلی پوستر انقلاب اسلامی را در مشهد برگزار کردید. این دوره چه اهدافی را دنبال می کند و چه تفاوتی با دوره های قبلی دارد؟

آنچه در سال های گذشته برگزار شد، بازخوانی کتاب «انفطار صورت (مقالات شهید سیدمرتضی آوینی درباره هنرهای تجسمی و گرافیک)» بود. در آن دوره ما سرگذشت گرافیک به ویژه پوستر را در دهه های مختلف براساس تعاریف شهید آوینی از گرافیک و ارتباط آن با انقلاب اسلامی بررسی کردیم. این بررسی ها به صورت نظری بود. در دوره جدید همان روند را به صورت عینی یعنی با نشان دادن چهارصد نمونه پوستر دنبال می کنیم.

دوره هایی که پوسترهای آن ها را بررسی می کنیم، از یک دهه قبل از انقلاب اسلامی شروع می شوند و به مبارزات و پیروزی انقلاب و دفاع مقدس می رسند. همچنین دوره های دو دهه پس از جنگ و پس از فتنه ۸۸ تا امروز را بررسی می کنیم. درواقع در چهار جلسه نمونه هایی از پوسترهای نیم قرن گذشته ایران را خواهیم دید. ما این پوسترها را از نظر محتوایی، نمادشناسی، خاستگاه، تأثیرات اجتماعی و تکنیک های اجرایی تحلیل می کنیم. یک جلسه اختیاری هم داریم که اگر هنرمندان مایل بودند، می توانند با تکنیک های ارائه شده تمرین هایی را انجام دهند؛ یعنی یک پیشنهاد پروژه عملی هم داریم.

در دوره گذشته چند نفر در این دوره ها شرکت کردند؟

در دوره قبلی در مجموع هشتاد هنرمند جوان شرکت کردند که بیشترشان مشهدی بودند. البته چند نفری نیز از دیگر شهرها شرکت کرده بودند. استقبال از این دوره نیز تقریبا مشابه دوره قبلی است.

مخاطبان این دوره همان شرکت کنندگان قبلی هستند؟

بخش زیادی از شرکت کنندگان همان هنرمندانی هستند که در دوره قبل حضور داشتند و حالا دنبال این هستند که نمونه های عینی از آن مباحث تئوری را هم ببینند و تحلیل کنند. بیشتر این افراد به تاریخ گرافیک انقلاب علاقه مند هستند. در واقع مهم ترین دستاورد دوره قبل این بود که ما یک دوره تاریخچه پوستر را با معیارهایی برگرفته از گفتمان شهید آوینی تا امروز بررسی کردیم. این کار کمتر انجام شده بود.

برای برگزاری دوره جدید، نیازسنجی مشخصی هم انجام داده اید؟

بله قطعا. طراحان گرافیک امروز که تعدادشان خیلی بیشتر از دهه های قبل است، اگر سرگذشت گرافیک انقلاب اسلامی و نقاط مثبت و منفی آن را ندانند، نمی توانند درک درستی از وضعیت امروز گرافیک داشته باشند.

امروز گرافیک انقلاب اسلامی از نظر تعدد طراحان، تنوع محصولات و رویدادهای مرتبط در وضعیت خوبی قرار دارد، اما اگر هنرمندان پیشینه آن را ندانند، ممکن است نتوانند نسبت به بیان مأموریت خود آنچنان که باید عمل کنند.

هدف ما از برگزاری این چنین کارگاه هایی این است که نسل فعلی طراحان گرافیک از تجربه نسل های قبل استفاده کند. وقتی این نسل خودش را در یک مسیر شفاف و روشن از ابتدای انقلاب تاکنون ببیند، می تواند هویت خودش را شناسایی کند.

در ادامه برنامه ای دارید برای برگزاری جشنواره، نمایشگاه یا هر رویداد دیگری که به تولید محصول از سوی هنرمندان شرکت کننده منجر شود؟

دوره های فعلی براساس نیاز امروز گرافیک پوستر انقلاب اسلامی تعریف شده اند. مسائل بعدی می تواند ایجاب کند که محتواهای جدید تولید شوند، اما درباره تولید محصول هنری مرتبط با گرافیک انقلاب اسلامی، هنرمندان هم اکنون نیز مشغول فعالیت هستند و به مناسبت های مختلف تولیدات خود را ارائه می دهند. من یک خلأ را احساس و سعی کردم با این دوره ها تا حدودی این خلأ را رفع کنم.

پوستر در هنرهای انقلابی چه جایگاهی دارد؟

پوستر اصولا ارتباطی تنگاتنگ با انقلاب ها دارد. علتش این است که رسانه مناسبی است، چون دارای واکنش سریع است و با زبان ساده حرف می زند. پوستر با کنتراست ها، رنگ ها و فرم های شاد حرف می زند. بنابراین رسانه ای است که مناسب بیان اعتراضی و انقلابی است. در انقلاب اسلامی ما نیز پوستر تا امروز حضور و همراهی داشته و خوش درخشیده است.

نمایشگاه های پوستر و گرافیک انقلاب اسلامی در طول سال کافی نیستند. وقتی از پوستر انقلاب صحبت می کنیم، منظورمان پوستری است که به تعبیر امام(ره) به همه نقاط کور و مبهم مسائل اقتصادی، فرهنگی، نظامی یا سیاسی نگاه می کند

شرایط این هنر در مشهد چگونه است؟

مشهد در دو دهه گذشته یکی از مراکز الهام بخش در گرافیک انقلاب اسلامی بوده است. هنرمندان شاخصی در این شهر در زمینه گرافیک کار می کنند که نسلی پویا را به وجود آورده اند. امیدوارم در نسل بعد نیز شاهد حضور هنرمندان مشهدی در عرصه پوستر و گرافیک انقلاب اسلامی باشیم.

از نگاه آسیب شناسانه مهم ترین مشکل در حوزه پوستر و گرافیک انقلاب اسلامی را چه می دانید؟

مدیریت دولتی که هدایتگری رسانه ها و پروژه ها را برعهده دارد، متأسفانه بخشی منفعل است. در سال های گذشته شاهد بوده ایم که پوستر و گرافیک انقلاب کمتر حمایت شده و در نتیجه، کمتر کار خوبی در این حوزه تولید شده است. نمونه بارز آن اکران های شهری مشهد است که در چند سال گذشته دچار افت شدیدی شده است و آن طور که باید از ظرفیت هنرمندان استفاده نشده است. هنرمندان خوبی در زمینه گرافیک داریم که می توانند اکران های شهری مشهد را مانند سال های قبل قوی دنبال کنند. مشهد در گذشته الهام بخش اکران های شهری در سایر شهرها و استان ها بوده است، ولی متأسفانه این اتفاق در دوره های اخیر ادامه نیافته است.

کمتر برگزارشدن رویدادهای مرتبط مانند نمایشگاه ها چقدر در ایجاد این شرایط تأثیر داشته است؟

نمایشگاه های پوستر و گرافیک انقلاب اسلامی در طول سال کافی نیستند. وقتی از پوستر انقلاب صحبت می کنیم، منظورمان پوستری است که به تعبیر امام(ره) به همه نقاط کور و مبهم مسائل اقتصادی، فرهنگی، نظامی یا سیاسی نگاه می کند. با این دید نمایشگاه پوستر انقلاب در تعریف مرسومش، یعنی نمایشگاهی که در نگارخانه ها برگزار می شود، معنادارد. نمایشگاهی که برای مردم و درباره مسائل مردم کار می شود، باید در دل مراکز عمومی و جایی که مردم حاضر هستند، برگزار شود؛ در فضاهای عمومی مانند پارک ها، مساجد، هیئت ها، مراکز فرهنگی و تفریحی که مردم بتوانند این کارها را ببینند.

محمدرضا میری از سال ۱۳۸۸ تاکنون عضو شورای سیاست‌گذاری نهضت مردمی پوستر انقلاب بوده است. او در سال ۱۳۹۹ به عنوان چهره سال هنر انقلاب در خراسان رضوی و در سال ۱۴۰۱ به عنوان چهره برتر هنر انقلاب اسلامی کشور در گرافیک معرفی شد. عضو شورای سیاست‌گذاری، دبیر بخش ویژه پانزدهمین جشنواره تجسمی فجر در سال ۱۴۰۱، مشاور هنری بنیاد بین المللی امام رضا(ع) در سال ۱۴۰۱، عضو شورای طراحی و موزه آرایی مرکز فرهنگی دفاع مقدس خراسان رضوی در سال ۱۳۹۹ و عضو شورای سیاست‌گذاری انجمن هنرهای تجسمی بنیاد روایت فتح از سال ۱۳۹۶، از دیگر عناوین این هنرمند است. او تاکنون در ۳۵ نمایشگاه انفرادی و گروهی داخلی و خارجی شرکت کرده است که جدیدترین آن ها سال گذشته در نمایشگاه گروهی «فنی سلاحی و اقاوم» در لبنان و نمایشگاه «مارش میرا» در بوسنی وهرزگوین بوده است.

کارگردانی جذاب، فیلم‌نامه نحیف

درنگی بر فیلم «تمساح خونی»، نخستین اثر جواد عزتی

محمد عنبرسوز

نقد روز

موفق ترین عنوان اکران نوروزی ۱۴۰۳، اولین تجربه کارگردانی جواد عزتی است؛ فیلمی کمدی با مایه های پررنگ اکشن که در اجرا قابل توجه، در بازیگری متوسط و در قصه ضعیف است.

ستاره باتجربه و محبوب سینمای ایران که بیش از دو دهه نقش آفرینی در آثار کمدی و جدی را در کارنامه دارد، حدود پانزده سال پس از اولین تجربه بازیگری اش در سینمای ایران، با کارگردانی اولین فیلمش، اتفاق جذابی را رقم زده است. «تمساح خونی» اولین بار در چهل ودومین دوره از جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمد و ضمن برانگیختن تمجید مردم و منتقدان، بارها به سانس های فوق العاده رسید. جواد عزتی برای ساخت این فیلم در جشنواره چهل ودوم فجر در سه رشته بهترین بازیگر نقش اصلی مرد، بهترین کارگردانی و بهترین کارگردانی اول نامزد سیمرغ شد و درنهایت جشنواره را با دردست داشتن سیمرغ بهترین کارگردانی اول، ترک کرد.

«تمساح خونی» قصه دو کارمند دون پایه یک شرکت را روایت می کند که تصمیم می گیرند یک شبه به ثروتی هنگفت برسند. هومن و پیمان با پول شرکت که نزد ایشان به امانت سپرده شده است، به یک قمارخانه می روند و سعی می کنند که با نبوغ هومن در بازی پوکر، پولی را که در دست دارند، چندبرابر کنند. در این میان اما با بدبیاری عجیبی مواجه می شوند و یک تعقیب وگریز طولانی شکل می گیرد. ساختار سه پرده ای قصه، بر همین اساس پیش می رود؛ یعنی پرده اول به قمار و فرار اختصاص دارد، پرده دوم پرده تعقیب وگریز است و در پرده سوم، فیلم ساز سعی می کند قصه را به نتیجه برساند؛ هرچند که این پایان بندی، هم خیلی کوتاه است و هم از لحاظ مضمون بسیار ناامیدکننده از آب درآمده است.

در پرده اول، نکات منفی و مثبت به یک اندازه وجود دارد. از منظر کیفیت قصه، پرده اول بهترین بخش فیلم نامه است؛ زیرا غافل گیری های جذابی در اتاق بازی رخ می دهد و بیننده با شکلی از کمدی موقعیت روبه رو می شود که بسیار دل پذیر است. از لحاظ بازیگری، پرده اول محل تثبیت یک زوج شیرین و جذاب، یعنی جواد عزتی و عباس جمشیدی فر است که شناخت خوبی از یکدیگر دارند و اجرای گرمی را به نمایش می گذارند؛ اما استفاده تبلیغاتی از مهران غفوریان، کامبیز دیرباز و پژمان جمشیدی، نه کارکردی در فیلم دارد و نه حتی تجربه متفاوتی برای خود این هنرپیشه ها محسوب می شود. اساسا در سینمای ایران مسبوق به سابقه است که از یک بازیگر مطرح در نقشی کوتاه استفاده شود؛ مثلا در همین جشنواره اخیر، حسن معجونی که یکی از فنی ترین هنرپیشه های ایران است، در فیلم «آغوش باز» بهروز شعیبی حضوری کوتاه و متفاوت داشت و خود بهروز شعیبی نیز چند سال قبل، نقش کوتاهی را در فیلم «مغز استخوان» حمیدرضا قربانی ایفا کرده بود. حضور کوتاه سه هنرپیشه معروف در «تمساح خونی» اما صرفا یک بازی تبلیغاتی بی اثر است و در زمره نقاط ضعف فیلم قرار می گیرد.

پرده دوم «تمساح خونی» برگ برنده این اثر است؛ زیراسکانس های جذاب تعقیب وگریز و تنوع لوکیشن، مخاطب را سرذوق می آورد. کیفیت کار جواد عزتی در مقام کارگردان نیز در این پرده به منصه ظهور گذاشته می شود؛ زیرا تک تک پلان های دشوار فیلم به قدری دقیق و تمیز از آب درآمده اند که به نظر می رسد یا براساس استوری برد جلو دوربین رفته اند یا از قبل در ذهن کارگردان کاملا واضح و پرجزئیات بوده اند.

پرده سوم فیلم اما جایی است که «تمساح خونی» زمین گیر می شود و مخاطب جدی تر سینما را پس می زند. درباره اثری صحبت می کنیم که مشخصا هیچ دغدغه ای به جز سرگرم کردن مخاطب ندارد و همین بی موضع بودن فیلم باعث زوال محتوایی آن در سکانس های پایانی می شود.

ماجرا از این قرار است که بیننده «تمساح خونی» با سه طبقه اقتصادی سروکار دارد؛ کارمندان رده پایین که سودای یک شبه پول دارشدن را دارند، مدیر میانی که به دنبال نفع شخصی خود است و در قامت شخصیت منفی قصه (با بازی بهزاد خلج) به پیشرفت درام کمک می کند و نهایتا رئیس پول دار شرکت که انسانی متفرعن با شمایلی مافیایی است. متاسفانه، «تمساح خونی» در نهایت پشت همین رئیس ثروتمند می ایستد و طوری به مخاطب القا می کند که باید از رئیس بزرگوار شرکت، برای بخشیدن این قهرمان های آسمان جل و فرودست ممنون باشد.

اساسا نخستین فیلم جواد عزتی، اثری بدون هیچ گونه دغدغه اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی و... است؛ به طوری که می توانیم آن را فیلمی بی محتوا بدانیم؛ هرچند که در خنداندن مخاطب تا حد زیادی کارآمد است و در کارگردانی فیلم های کمدی ایرانی هم اثری متفاوت و جسور به شمار می رود.

چارسوق هنر

تولید مستند پرتره احمد جبرئیل در روایت فتح

مستندزندگی پرفرازونشیب احمد جبرئیل، دبیرکل فقید جبهه خلق برای آزادی فلسطین، با عنوان «ابوجهاد، پدر جهاد» براساس مصاحبه ای اختصاصی با وی، توسط بنیاد فرهنگی روایت فتح تولید شده است. احمد جبرئیل، دبیرکل جبهه خلق برای آزادی فلسطین، هم پیمان راهبردی ایران و سوریه، عضو بیشتر ائتلاف های فلسطینی مخالف رویکرد سازش و مذاکره با رژیم صهیونیستی بوده است. وی از نظر رژیم صهیونیستی یکی از سرسخت ترین دشمنان آن به شمار می آمده است و به همین دلیل نیز بارها برای ربودن و ترور وی تلاش کرده اند.

انتشار یک رئالیتی شو ترسناک

«جیغ» عنوان یک رئالیتی شو جدید است که در ژانر کمدی وحشت تولید شده و قرار است با گردانندگی سیامک انصاری به زودی آماده پخش شود. به گزارش صبا، دکور رئالیتی شو «جیغ» به شکل یک هتل بزرگ طراحی شده است که شرکت کننده ها وارد این هتل می شوند. در هر یک از اتاق های این هتل آن ها با یک چالش ترسناک کمدی روبه رو می شوند.

«شهربانو» به ایتالیا دعوت شد

فیلم سینمایی «شهربانو» به کارگردانی مریم بحرالعلومی در دانشگاه ناپل ایتالیا اکران می شود. فیلم سینمایی «شهربانو» ساخته مریم بحرالعلومی، برای نمایش و تحلیل در سمیناری جهانی درباره سینمای ایران، به دانشگاه ناپل ایتالیا دعوت شد. «شهربانو» طی برگزاری سمینار در تاریخ ۹ آوریل ۲۰۲۴ در دانشگاه ناپل با حضور آنتونیا شرکا منتقد نام آشنای ایرانی، همراه با پروفسور بیانسه ماریا فلیپینو از استادان شناخته شده ایتالیایی در دانشگاه های معتبر اروپا، اکران و بررسی می شود. فیلم «شهربانو» که با عنوان بین المللی Lady of the City به معنای بانوی شهر تاکنون جوایز بسیاری را از جشنواره های معتبر دنیا دریافت کرده است، دومین ساخته سینمایی مریم بحرالعلومی پس از «پاسیو» به شمار می رود که به معضلی اجتماعی و زنانه پرداخته است.

«آه سرد» در جشنواره فیلم مسکو رقابت می کند

فیلم سینمایی «آه سرد» در دومین حضور جهانی به بخش مسابقه اصلی چهل وششمین جشنواره فیلم مسکو راه پیدا کرد. جشنواره مسکو دومین جشنواره قدیمی جهان است و به عنوان یکی از جشنواره های رتبه الف جهان شناخته می شود. این رویداد ۱۹ تا ۲۶ آپریل در مسکو برگزار خواهد شد. یازده فیلم سینمایی از ایران، آلمان، مکزیک، استرالیا، رومانی، بنگلادش، قطر، ترکیه، مولداوی و روسیه در بخش مسابقه اصلی جشنواره مسکو حضور دارند که نماینده ایران، «آه سرد» ساخته ناهید صدیق است. بازیگران فیلم «آه سرد» ایمان صدیق، علی باقری، محمد اشکانفر، سالار دریامج، امیر شمس، امیر آرام، کوروش اشراقی، حسام رضاییان، اهورا بهرامی و برسام بهرامی هستند.

ایستگاه خبر

«تمساح خونی» صدرنشین است

فروش اکران نوروزی سینمای ایران در سال ۱۴۰۳ به بیش از ۸۶ میلیارد و ۷۱ میلیون تومان با یک میلیون و ۳۲۵ هزار و ۵۶۸ نفر مخاطب رسید. به گزارش مهر، سه شنبه هفتم فروردین، «تمساح خونی» با فروش بیش از ۹ میلیارد و ۵۲۶ میلیون تومان و ۱۴۵ هزار و ۱۶۴ بیننده، بیشترین فروش و بیشترین مخاطب را در ایام نوروز داشته است. براساس این گزارش، اکران فیلم سینمایی «تمساح خونی» از ۱۶ اسفند ۱۴۰۲ آغاز شد و تا ۱۳ فروردین به فروش ۶۵ میلیارد و ۹۰۶ میلیون تومان رسید. همچنین اکران فیلم های سینمایی «بی بدن»، «آپاراتچی»، «نوروز» و «آسمان غرب» از ۲۳ اسفند ۱۴۰۲ آغاز شد که از این تاریخ تا ۱۳ فروردین «بی بدن» به فروش بیش از ۱۰ میلیارد و ۴۸۵ میلیون تومان، «آپاراتچی» به فروش بیش از ۲ میلیارد و ۶۵۳ میلیون تومان، «نوروز» به فروش بیش از یک میلیارد و ۸۲۶ میلیون تومان و «آسمان غرب» به فروش بیش از ۹۵۷ میلیون تومان رسیدند. اکران فیلم های سینمایی «پرویزخان» و «ایلیا، جست وجوی قهرمان» نیز از ۲۱ و ۲۲ اسفند آغاز شد و تا ۱۳ فروردین «پرویزخان» به فروش بیش از ۲ میلیارد و ۶۹۶ میلیون تومان و «ایلیا، جست وجوی قهرمان» به فروش بیش از یک میلیارد و ۵۴۴ میلیون تومان رسید. رقم درست فروش اکران نوروزی از زمان روی پرده رفتن فیلم های مختص این ایام محاسبه می شود و رقم تفکیکی فروش سینمای ایران در سیزده روز ایام عید نیز به ۶۱ میلیارد و ۳۷۷ میلیون تومان رسید.